

КОРЕКЦІЯ ДЕФІЦИТУ ВІТАМІНУ D І ПОКРАЩЕННЯ ГЛІКЕМІЧНОГО КОНТРОЛЮ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 1-ГО ТИПУ

Пасечко Н.В., Кульчінська В.М., Джула М.А., Крицький Т.І.

ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України"

Актуальність. Цукровий діабет (ЦД) призводить до порушення всіх видів обміну речовин (в першу чергу вуглеводного, а потім й інших видів обміну речовин). Проте, вплив ЦД на рівень мікроелементів та вітамінів залишається недостатньо висвітленим. Особливої уваги заслуговує вивчення впливу вітаміну D на компенсацію ЦД.

Мета роботи. Визначити рівень 25-гідрокси вітаміну D3 [25 (ОН) D3] у хворих на ЦД 1-го типу. Дослідити взаємозв'язок корекції дефіциту вітаміну D і покращення глікемічного контролю у пацієнтів з ЦД 1 типу.

Матеріали та методи обстеження. Нами обстежено 32 пацієнтів з ЦД1 го типу у віці 18 - 36 років, середній вік $24,6 \pm 1,4$ років, у яких досліджено рівні глікозильованого гемоглобіну (HbA1c) і 25 (ОН) D3. Визначення рівня 25 (ОН)D3 було проведено в контрольній групі 30 людей того ж віку і статі. Усі пацієнти з ЦД 1 – ого типу знаходились на інтенсивній інсулінотерапії. Додатково пацієнти основної групи отримували препарат Д-КАП у дозі 1800 МО/добу протягом 3 місяців. Отримані результати показників 25 (ОН) D3 та HbA1c визначали до початку прийому препарату вітаміну D та через 3 місяці після прийому. 25 (ОН) D3 вимірювали за допомогою радіоіммунологічного аналізу і HbA1c, який вимірювали за допомогою рідинної хроматографії.

Результати дослідження та їх обговорення. Рівень 25 (ОН) D3 становив $(11,12 \pm 1,24)$ нг/мл (при нормі 30–50 нг/мл) у хворих з ЦД 1 типу. З них у 28 із 32 хворих із ЦД 1-го типу (87,5%) рівень 25 (ОН) D3 був у межах показників дефіциту вітаміну D ($10,12 \pm 0,48$); (дефіцит вітаміну D виявляється при рівні менше 20 нг/мл), у цих же пацієнтів рівень HbA1c

був у межах ($9,1 \pm 1,1\%$). У 4 хворих із ЦД 1-го типу (12,5 %) рівень 25 (ОН) D3 був у межах показників недостатності вітаміну D ($23,22 \pm 0,11$); (недостатність вітаміну D виявляють при рівні 20–29,9 нг/мл), відповідно рівень HbA1c становив ($8,2\% \pm 0,7$) %. У контрольній групі рівень 25 (ОН) D3 становив ($29,18 \pm 1,02$) нг/мл.

Після трьох місяців лікування препаратом Д-КАП у дозі 1800 МО/добу повторно визначали у обстежуваних рівні 25 (ОН) D3 та HbA1c. Рівень 25 (ОН) D3 після лікування становив ($42,42 \pm 0,92$) нг/мл. У пацієнтів, у яких був дефіцит вітаміну D після корекції його, рівень HbA1c становив ($8,7 \pm 0,9$) %. У пацієнтів, у яких вітамін D перебував у межах недостатності, після корекції, рівень HbA1c становив ($7,7 \pm 0,6$) %.

Було виявлено що рівень 25 (ОН) D3 обернено пропорційно пов'язаний з рівнем HbA1c в пацієнтів з ЦД.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Встановлено, що знижений рівень 25 (ОН) D3 був присутній у всіх пацієнтів із ЦД 1. Рівень вітаміну D корелює з глікемічним контролем при ЦД 1-го типу. При корекції дефіциту вітаміну Д покращується компенсація ЦД.